

Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie gminy Łapy za rok 2022

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku realizuje monitoring parametrów grupy A, monitoring parametrów grupy B oraz monitoring substancji promieniotwórczych w wodociągach i indywidualnych ujęciach wody znajdujących się na terenie gminy Łapy.

1. Są to następujące wodociągi:
 - Łapy,
 - Daniłowo Duże,
 - Płonka-Strumianka,
 - Bokiny,
 - Uhowo,
 - indywidualne ujęcie wody Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach,
 - indywidualne ujęcie wody Samodzielnego Publicznego Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach.
2. Przedsiębiorstwo wodociągowe odpowiedzialne za jakość wody:
 - Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Łapach Sp. z o. o., ul. Płonkowska 44, 18-100 Łapy;
 - Spółdzielnia Mleczarska w Łapach, ul. Brańska 8, 18-100 Łapy;
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach, ul. Korczaka 23, 18-100 Łapy.
3. Obsługiwane miejscowości:
 - wodociąg Łapy – Łapy, Łapy Łynki, Łapy Kołpaki;
 - wodociąg Daniłowo Duże – Daniłowo Duże, Daniłowo Małe, Gąsówka Oleksin, Gąsówka Stara, Łapy Dębowa, Łapy Korczaki, Łapy Pluśniaki, Łapy Szolajdy;
 - wodociąg Płonka Strumianka – Łapy, Gąsówka Osse, Gąsówka Skwarki, Gąsówka Somachy, Łupianka Nowa, Łupianka Stara, Płonka Matyski, Płonka Kościelna, Płonka Kozły, Płonka Strumianka, Roszki Włodki, Roszki Wodźki, Gąsówka Stara;
 - wodociąg Bokiny – Bokiny, Wólka Waniewska;
 - wodociąg Uhowo – Uhowo;
 - indywidualne ujęcie wody Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach – zaopatruje budynek mieszkalny w Łapach oraz pracowników Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach;
 - indywidualne ujęcie wody Samodzielnego Publicznego Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach – zaopatruje pacjentów i personel szpitala.
4. Liczba ludności zaopatrywana przez ww. wodociągi:
 - wodociąg Łapy – 8532 osób;
 - wodociąg Daniłowo Duże – 1456 osób;
 - wodociąg Płonka Strumianka – 8853 osób;
 - wodociąg Bokiny – 377 osób;
 - wodociąg Uhowo – 1438 osób;
 - indywidualne ujęcie wody Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach – zaopatruje budynek mieszkalny (12 osób) oraz pracowników Spółdzielni Mleczarskiej (100 osób);
 - indywidualne ujęcie wody Samodzielnego Publicznego Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach – zaopatruje pacjentów i personel szpitala.
5. Liczba zbadanych w ciągu roku próbek wody w poszczególnych wodociągach oraz jej jakość:

- wodociąg Łapy – 6 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbkę wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbkę wody – monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- wodociąg Daniłowo Duże – 6 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbkę wody – monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- wodociąg Płonka Strumianka – 10 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (7 próbek wody – monitoring parametrów grupy A, 2 próbki wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbkę wody – monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); w jednej próbce stwierdzono ponadnormatywną zawartość ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72 h, pozostałe próbki wody spełniały obowiązujące wymagania.
- wodociąg Bokiny – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); w jednej próbce stwierdzono ponadnormatywną zawartość jonu amonowego oraz manganu, druga próbka nie spełniała obowiązujących wymagań pod względem zawartości jonu amonowego i ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72 h, woda była warunkowo dopuszczona do spożycia; pozostałe próbki wody spełniały obowiązujące wymagania.
- wodociąg Uhowo – 6 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbka wody – monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); w jednej próbce wody stwierdzono nieakceptowalny zapach oraz ponadnormatywną mętność; woda była warunkowo dopuszczona do spożycia; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- indywidualne ujęcie wody Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach – 6 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbka wody – monitoring substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); wszystkie próbki wody spełniały obowiązujące wymagania;
- indywidualne ujęcie wody Samodzielnego Publicznego Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring substancji promieniotwórczych); w jednej próbce wody stwierdzono nieakceptowalny zapach oraz ponadnormatywną mętność; woda była warunkowo dopuszczona do spożycia, druga próbka spełniała obowiązujące wymagania, ponadto próbka wody zaplanowana w harmonogramie poboru próbek wody na 2022 r. w ramach nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie została pobrana z uwagi awarię urządzenia wodociągowego.

W przypadku niewłaściwej jakości wody, po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora wodociągu lub właściciela indywidualnego ujęcia wody, każdorazowo była pobierana próbka wody w ramach kontroli sprawdzającej przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

L. p.	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji [m ³ /doba]	Jakość wody Stan na 31.12.2022 r.	Przekroczone wartości parametrów (w ciągu roku)	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Uzdatnianie wody (metody)
1.	wodociąg Łapy	558,0	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie
2.	wodociąg Daniłowo Duże	262,0	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
3.	wodociąg Płonka Strumianka	1518,0	przydatna do spożycia	ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h – 37 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana; wydano 1 decyzję umarzającą; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość.	brak	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
4.	wodociąg Bokiny	90,0	przydatna do spożycia	jon amonu – 231 dni, mangan – 112 dni, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h – 119 dni	woda była dwukrotnie kwestionowana; wydano 2 decyzję stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	plukanie i dezynfekcja sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie
5.	wodociąg Uhowo	161,0	przydatna do spożycia	mętność – 120 dni, zapach – 120 dni,	woda była jednokrotnie kwestionowana; wydano 1 decyzję stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	plukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie
6.	indywidualne ujęcie wody Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach	262	przydatna do spożycia	brak	brak	brak	napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie
7.	indywidualne ujęcie wody Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łapach	21,33	woda warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi z uwagi na mangan	ogólna liczba mikroorganizmów – 88 dni, zapach – 179 dni, mangan – 257 dni, mętność – 354 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana; wydano 2 decyzję stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	plukanie i dezynfekcja sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie,

6. Wpływ ponadnormatywnych parametrów na zdrowie.

Ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów 22±2°C po 72 h nie stanowi zagrożenia dla osób zdrowych, może natomiast stawać się przyczyną zachorowań w szczególnych warunkach, u osób z obniżoną odpornością różnego pochodzenia, osób przebywających w szpitalach na oddziałach intensywnej opieki czy salach pooperacyjnych. Może wynikać z nieodpowiedniego uzdatnienia wody lub wtórnego jej zanieczyszczenia.

Podwyższona wartość manganu oraz ponadnormatywna mętność występująca na poziomie jak w ww. wodociągu mogą wpływać na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wywołują negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

Niewłaściwy zapach nie miał bezpośredniego wpływu na zdrowie konsumentów.

Jon amonu występuje w tych wodociągach jako składnik naturalny w wodzie surowej. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia WHO, jon amonu pochodzenia naturalnego nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie.

7. Zgłoszone reakcje niepożądane – nie zgłoszono reakcji niepożądanych.

Po przeanalizowaniu wyników oceny jakości wody za rok 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku nie stwierdza zagrożeń dla mieszkańców gminy Łapy w związku z zaopatrzeniem jej mieszkańców w wodę przez wodociągi: Łapy, Daniłowo Duże, Płonka Strumianka, Bokiny, Uhowo oraz indywidualne ujęcia wody: Spółdzielni Mleczarskiej w Łapach i Samodzielnego Publicznego Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapach.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Białymstoku**

Waldemar Kulesza

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/